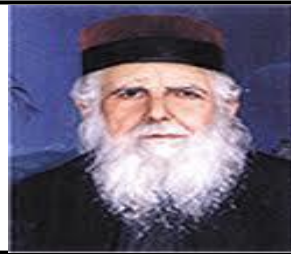


## בית הכנסת

"נזר ברוך" טבריה



ע"ש רבי רפאל  
ברוך טולידנו זצ"ל

טבריא : כניסת שבת: 7:16 יציאת שבת: 8:30 פרשת בהעלותך רבינו תם 8:59 תאריך: יח' סיון תשפ"ה

העלון לעילוי נשמת: ר' יוסף שלמה בן גיגי בר סעודה ז"ל - ר' יוסף חיים בטיטו בר יקוט ז"ל - שנפטרו לבית עולמם ביסורין.

## מוסר

## הרב הוא המנצח של התזמורת

פעם פנה יהודי פשוט אל הרב ושאל: השוחט עובד עבודה קשה בבית המטבחים בחורף ובקיץ, המלמד מסור לתלמידיו ומשקיע בהם כל כוחו, מזכיר הקהילה עובד במשרדו מבוקר עד ערב, הבלן והשמש קמים באשמורת הבוקר ועומדים על משמרתם. כל אלו המשרתים בקודש מקבלים משכרת בדין וביושר.

אבל הרב יושב ולומד בביתו כמו מלך, ולא יודע מה זה קור ומה זה חום, ואינו עובד עבודה גופנית, ועם כל זה הוא מקבל משכורת הגונה, על מה ולמה מגיע לו משכרת זו?

השיב לו הרב: כפרי אחד הגיע פעם לעיר, ולקחו אותו לקונצרט של תזמורת. חזר הכפרי לביתו וספר לידידיו: בקרתי בקונצרט וראיתי איך חברי התזמורת מתאמצים במלאכתם, חלקם נושפים בחצוצרות בכל כוחם עד טיפת נשמתם האחרונה, המתופף מנענע את ידיו ורגליו, ולמרות זאת שמעתי שמשכורתם זעומה.

לעמית זאת, עמד שם ה"מנצח", וראיתי שאינו מתאמץ כלל, הוא מחזיק שרביט בידו ועושה תנועות לימין ולשמאל, וכפי שמסרו לי, הוא מקבל משכורת הגונה ונכבדה, פי כמה יותר מכל הנגנים.

הסבירו לו חבריו: אכן כולם עובדים, אבל הכל בזכות המנצח שמדריך אותם כיצד לנגן...

והנמשל הוא, שהרב הוא "המנצח", השרביט בידו, וללא הרב, לא היו מסתדרים כל אותם בני מלאכה שהזכרת למעלה, ולכן מגיע לו הכל.

אדם שחי בהרגשה שהרב הוא המנצח עליו, והוא המדריך את דרכו וללא הרב חיוו אבודים, אזי יכבד את חכמי ישראל יותר מאשר מכבד את הוריו ואת עצמו, שהרי אדם צריך את רבותיו יותר מאשר צריך את הוריו, וכל עצמותו תלוי ברבו, ולכן יש להיכנע לרבו ולקבל את מרותו.

אבות ישראל

הרב אברהם ישראל שליט"א

## דבר אל אהרן וגו', בהעלותך את הנרות וגו' (פ"ח-פ"ב)

אומר אליהו הנביא בתנא דבי אליהו, שכל אדם יכול להגיע לדרגתו של משה רבינו, כי זה כל האדם. ואם הוא ירצה - אין זו אגדה. וזה מה שנרמז כאן ב"בהעלותך את הנרות", שהנר הוא הנשמה, וצריך כל הזמן להעלות אותה ברוחניות. וכמו שאומרים ב"עלינו לשבח" - "בשמים ממעל ועל הארץ מתחת".

הסביר מרן החד"א שבענייני שמים, שזה רוחניות, צריך להסתכל תמיד מי מעליך, ולהתאמץ להגיע לדרגתו עד אין סוף. ועל הארץ מתחת, בענייני גשמיות, אל תקנא בעשירים ממך, אלא תמיד תביט מי מתחתך. ותן תודה לאלוקיך על מצבך הטוב.

ומובא בעניין זה מעשה באדמו"ר הזקן, שהיה גן שעשועים ליד ביתו. והנה הוא שומע מחזאות כפיים סוערות של כל הילדים מכיוון הגן. הפנה מבטו לראות מה קרה, והוא רואה את נכדו שהצליח לטפס עד לראש העמוד, שהיה גבוה מאוד. בדיוק ראה הנכד איך סבו מסתכל עליו והתכוון לרדת, ובאותו רגע רמז לו הסבא באצבעו שייגש אליו.

ניגש אליו הנכד בדחילו ורחימו. שאל אותו סבו : על מה מחא לך כפיים? 'על שהצלחתי לטפס עד ראש העמוד, מה שאף אחד מהילדים לא הצליח'. 'איך הצלחת, מה הסוד שלך?'. 'הסתכלתי על מי שטיפס וראיתי שכל פעם שהגיעו קצת גבוה והסתכלו למטה, אחוזם פחד גבהים וירדו מיד. לכן אני החלטתי שבזמן העלייה לא אסתכל למטה כלל, וכך הצלחתי להגיע'. אמר לו סבו 'כל הכבוד, כך תנהג בכל ימי חייך'. 'מה פירוש, סבא, וכי כל חיי אטפס על עמודים?'. 'לא ולא, התכוונתי שכל החיים תסתכל על מי שגדול ממך בעבודת ה', ותנסה לשאוף להגיע אליו. ואף פעם אל תסתכל למטה, וכך תגדל'. וכן היה, שלבסוף יצא הנכד אחד מגדולי הדור.

## ותדבר מרים ואהרן במעשה על אדות האשה הכשית (יב-א)

בפרשתנו מסופר שמרים הנביאה דיברה לשון הרע על משה רבינו, ומיד נענשה בצרעת. מעניין לראות את התנהגותו של משה רבינו אל אחותו. התורה מספרת שמשה רבינו צעק, "ויצעק משה אל ה' לאמר קל נא רפא נא לה" והשאלה הקשה מדוע צעק משה רבינו?

יבקש יתפלל למה לצעוק? האור החיים אומר שמשה צעק, כדי שלא יחשבו שמפריע לו, כביכול שנפגע או נעלב מדברי מרים, ח"ו משה רבינו היה מהנעלבים ואינם עולבים שומעים חרפתם ואינם משיבים, הוא לא נפגע, צעק לקב"ה שיושיע וירפא את מרים.

ואולי אפשר להוסיף, שמשה רבינו ביקש שהקב"ה ירפא אותה מהלשון הרע, לא הצרעת הפריע לו רק כאב לו שאחותו לקתה בחטא זה, תעזור לה לשמור על פיה וכך לא תחטא, ולא תסבול.

אף אנחנו מתפללים בסוף כל תפילת העמידה שלוש פעמים ביום, אנו מתפללים "אלוקי נצור לשוני מרע ושפתי מדבר מרמה". מדוע מסיימים את התפילה במילים אלו? החפץ חיים כותב בספרו שמירת הלשון שאדם שאינו שומר על פיו, התפילות שהוא מתפלל אינם עושות פירות ואינן נשמעות בשמים, הפה שלו מלוכלך, עכור, כל הדיבורים שיוצאים מפיו נדחים ואין תפלתו נשמעת. לכן אנו מסיימים בבקשה נצור לשוני מרע, שנזכה לשמור על הפה שלנו, רק כך התפילה תתקבל.

## פינת ההלכה

## המשך הלכות קידוש

ז. חכמים אסרו לאכול משהגיע זמן תפילת מוסף, בין מוסף שבת, ובין של יו"ט, או ראש חודש, או חול המועד, עד שיתפלל שמא ימשך בסעודתו ולא יתפלל, ומ"מ לא אסרו אלא סעודת קבע, דהיינו פת יותר משיעור ביצה או מיני מזונות בשיעור זה, אבל עד שיעור כביצה רשאי לאכול, וכן פירות הרבה שאין קביעות לפירות, אומנם כל זה אחר שהתפלל שחרית ורוצה לאכול קודם תפילת מוסף, אבל קודם תפילת שחרית אסור לאכול כלום ואפילו לשנות אסור מלבד מים או קפה ותה כמו שלמדנו.

ח. יש אומרים שצריך לקדש קודם שיטעם פירות או פת שהרי קודם מוסף מותר לאכול מעט פת וא"כ חלה עליו חובת קידוש קודם שיאכל, ויש אומרים שאין צריך לקדש הואיל וקודם תפילת מוסף לא חל עדיין חובת קידוש, שעיקר מצות קידוש היינו לברך על היין קודם שישעד סעודת שבת, וכיון שעדיין אינו רשאי לקבוע סעודה עד אחר שיתפלל מוסף לא חלה עליו חובת קידוש.

ט. נשים שאינן מתפללות תפילת שחרית רק אומרות סמוך לנטילת ידיים איזו בקשה ויוצאות בזה מידי חובת תפילה מן התורה, אסור להן לטעום אפילו מים אחר שאמרו איזו בקשה, (רק לאחר שיעשו קידוש), אבל נשים שנוהגות להתפלל דינן כאנשים.

י. בשעת הקידוש צריך שתהיה מפה פרוסה על השולחן תחת הפת, ומפה אחרת פרוסה על גבי הפת, וכמה טעמים נאמרו בדבר, טעם א' זכר למן שהיה תחתיו טל וכמו שכתוב (במדבר יא' ט) וברדת הטל על המחנה לילה ירד המן עליו, וכן היה הטל יורד על המן, והיה מונח בו כמו בקופסא, טעם ב' כדי שתבוא סעודה של שבת בכבוד, טעם ג' ששייך רק לטעם מפה עליונה שלא יראה הפת בושתו שאין מקדשים עליו אף שהוא קודם ליין בעניין הברכה.

(הרב אביאל חדאד שליט"א)

לרפואת : הרב דב קוק הכהן בן שושנה שליט"א - בניה דוד פרץ בן מורן - ליעד שלמן בן ליאת - אברהם פרץ בן לונה - לוי בן איריס חנה הררי - יעקב כהן בן סעדה.

לרפואת : עליזה פרץ בת רחל - טובה כהן בת ברוריה - רינה פרץ בת ברוריה - דינה פרץ בת עליזה - סופיה מזרחי בת לובה - אהובה כהן בת פורטונה.

להצלת : עליזה בת חנה: לזיווג הגון וכשר - אהובה ידידה בת פורטונה: לזיווג הגון וכשר.

להצלת : יניב וייצמן בן בת שבע - לתורה ויראת שמים, וזיווג הגון בקרוב ממש-אביחי מניני חורי בן רבקה - לתורה, ויראת ה', ולזיווג הגון בקרוב-יהונתן מצרפי בן מזל לזיווג הגון במהרה. יאיר עובדיה, ירון, איתמר מנחם, בני אהובה, לתורה, ויראת ה', ולזיווג הגון בקרוב. בן ציון בן משה ורחל דהן לזיווג הגון במהרה.

## הוי דן כל אדם לכף זכות

מפאת חסר היכולת של האדם לראות תמונה כוללת ולדון "את כל האדם", לוקים רבים ואף טובים בפגם זה של נטייה לדון לכף חובה, ולכן דנים לכף חובה אפילו אנשים כשרים וצדיקים. אלמלא נטייה מגנה זו, היה נמנע צער רב מאנשים שנפלו קרבן לחשדות שווא. החובה לדון לכף זכות קימת גם במקום שישנן עבדות המוכיחות לכאורה כנגד החשוד, והמעשה שלפנינו יוכיח על כך.

**בעירה ברדיצ'וב**, הלך לעולמו גביר העירה, אשר יצא שמעו לשמצה כקמצן מפלג. החברא קדישא דרשו ממשפחתו סכום כסף גדול, אולם היורשים התנגדו לתשלום הכבד שהטל עליהם, באומרם שאין הם אשמים, ואין הם חייבים לשאת בתוצאות התנהגותו של הנפטר. עניין הוויכוח הגיע עד רבי לוי יצחק מברדיצ'וב, והוא קרא אליו את אנשי החברא קדישא לברור העניין.

לאחר ששמע מיהו הנפטר, הורה להם הרב שלא ידרשו כסף רב עבור הקבורה. הוא אף הודיע שהוא עצמו ישתתף בלוויה. בראות התושבים את רבם צועד אחר ארון הנפטר, פסקו ממלאכתם, ויצאו גם הם לחלק כבוד אחרון למת.

עם תם הלוויה, נגשו חשובי העיר אל הרב, ותמהו באוזניו על פשר יחסו אל העשיר הנפטר שהיה ידוע בקמצנותו הרבה.

אמר להם הרב: גלית את פנימיותו הטובה בזכות שלושה דיני תורה שהובאו לפני, ואשר מהם עמדתי על אופיו האמיתי של האיש.

דין התורה הראשון היה לפני שנים רבות, כשהגיע סוחר לעירנו, ובידו סכום כסף גדול שהפקידו בידו סוחרים אחרים כדי שיבצע קניות עבורם.

משסיים הסוחר את קניותיו, רצה לשלם, אך אז נוכח לדעת שהארנק נעלם. ברוב צערו וייאושו התעלף. רופא שהוחש להחיותו, הצליח לעוררו, אך משנזכר הסוחר באשר ארע לו, אבד את הכרתו שוב, וכמעט שלא היה ניתן לעוררו. אמרו הרופאים: אם לא ימצא הכסף, חייו של האיש בסכנה.

לפתע, בעוד כולם עומדים אובדי עצות, הגיע הגביר שנפטר, והודיע כי מצא את האבדה. הוא הושיט את סכום הכסף לסוחר שהתעורר מעלפנו לאחר שהידיעה על מציאת הכסף חדרה להכרתו.

מאחר יותר, הגיע לבית הגביר אדם שהזדהה בפניו כנגב שנטל את כספו של הסוחר, ואמר לסוחר: התפעמתי לנוכח גדל המעשה שעשית, ברצוני לכפר על מעשי ולמסור לך את הכסף שעזימי, תמורת הכסף שנתת לסוחר.

אולם העשיר סרב לקבל את הכסף באומרו: הייתה זו זכות גדולה עבורי להציל בכספי נפש מישראל, אינני מוותר על המצווה שעשיתי. משלא הגיעו לעמק השווה, פנו השנים אלי, ואני פסקתי לטובת העשיר הנדיב, שאינו חייב לקבל את הכסף מהגנב.

**דין התורה השני** היה זמן מה לאחר מכן. אדם בעירנו התקשה בפרנסת ביתו. כמוצא אחרון החליט לצאת לעיר אחרת כדי לחפש שם מקור פרנסה. אשתו חששה שאם יעזוב את הבית, מצבם רק יחמיר, וכי היא וילדיה יישארו ללא פרוטה, לכן לא הסכימה לנסיעה. אלא שהבעל נחוש היה בדעתו לצאת לדרך. לפתע עלה רעיון במוחו. הוא פנה ואמר לאשתו: מידי שבוע תיגשי לגביר פלוני, ותבקשי ממנו את משכורת עבדו הטרחה שטורח אני עבורו בנסיעתי זו.

האישה האמינה לדברי בעלה, ושבוע לאחר שנסע, היא נגשה למשרדו של הגביר, ובקשה מהגזבר של הגביר את המשכורת המובטחת. הגזבר כמוכן לא הבין על איזו משכורת היא שחה, ומשלא הצליח לשכנע אותה בטענות, קרא לגביר כדי שסייע לו להפטר מהאישה המוזרה. כששמע הגביר את טענות האישה, הבין מבין דבריה את אשר ארע, והורה לגזבר לשלם לאישה את משכורת בעלה מידי שבוע בשבוע.

לאחר זמן ארוך חזר הבעל לאשתו ולילדיו, והוא התפלא למצוא בית מסודר שלא חסר בו מאום. לשאלתו כיצד הם הסתדרו עד כה? ענתה האישה, כי אכן היא קבלה את המשכורת מן הגביר מידי שבוע.

הבעל שידע את האמת שאין לו ולגביר שום עסק, התפעל מטוב ליבו של הגביר, ואץ אליו להשיב לו את כספו. אלא שהגביר מאן לקבל את הכסף חזרה, והבהיר לבעל שאינו מוכן למכור את המצווה שזכה בה ביושר.

שניהם הגיעו אלי לדין תורה, ושוב פסקתי לטובת הגביר שאינו חייב לקבל מהבעל את הכסף בחזרה.

**דין התורה השלישי**, היה בעקבות הלוואה אותה ביקש מן הגביר אחד הסוחרים בעיר שירד מנכסיו. לשאלתו של הגביר מי יהיה ערב להלוואה, השיב אותו סוחר: 'הקדוש ברוך הוא'. הסכים הגביר לבקשה, ונתן לו את ההלוואה.

בהגיע זמן הפירעון, לא היה לסוחר את סכום הכסף הדרוש, ורק לאחר שנה הוא בא אל הגביר ובידו סכום הפירעון. להפתעתו, סרב הגביר לקבל את הכסף, בטענה כי הקדוש ברוך הוא הערב להלוואה כבר השיב לו את הכסף.

אלא שהסוחר לא חפץ במתנת חנם, ורצה להשיב את חובו. משעמד הגביר בסירובו, נגשו אלי השניים, ושוב פסקתי לטובת הגביר, שאינו חייב לקבל את הכסף חזרה.

מוסר ההשכל הנלמד ממעשים אלו הוא, שיש לדון את כלו של האדם לכף זכות. איש אינו יכול לדון את "כל האדם", ולכן חובה לדון מספק את כולו לזכות. ואפילו אדם שכל הסובבים אותו ראו בו קמצן מאין כמוהו, בסופו של דבר היה נדיב לב באפן יוצא דופן, וענוותנותו והקפדתו על מתן בסתר, הן הם שהסתירו את מעשיו עד שאפילו בניו לא הכירוהו.

## רבינו חיים בן עטר ע"ה, התקשר אליו בחלום

השכן שלנו רבי מאיר טובול הי"ו מספר: אחותו קבורה לא הרחק מציונו הק' של רבנו אור החיים הקדוש. מידי שנה ביום פקידת שנתה הוא פוקד את ציונה בהר הזיתים, קורא תהילים ומדליק נרות. בהזדמנות זו הוא גם ניגש לציון רבנו **האור החיים הקדוש** אומר תהילים ומדליק נר.

לילה אחד רבי מאיר חולם שהוא נמצא בעבודה כמדי יום ביומו, והנה דרך מערכת הכריזה הוא שומע שעליו להגיע לטלפון במשרד בדחיפות, הוא ניגש לעבר הטלפון מתוך חשש שאולי קרה משהוא במשפחה, כאשר הוא הרים את השפופרת הוא נדהם לשמוע שמעבר השני של הקו מדבר אתו לא אחר מאשר רבינו חיים בן עטר ע"ה, וכה דבריו:

"אתה מבקר בציון שלי, ואף פעם לא מבקש דבר, אם אתה צריך דבר מה תוכל לבקש". כך נגמרה השיחה, וכך חלפה השינה. רבי מאיר התעורר והנה חלום חלום טוב – חלום שלום. עוד באותו בוקר, רבי מאיר עשה את דרכו לציונו של רבנו אור החיים הק', כשכל כולו אחוז התרגשות, **בהר הזיתים** בהגיעו לציון הוא החל להשתטח על הציון כשדמעות מציפות את עיניו, כדרכו בקודש הוא קרא פרקי תהילים, והדליק נרות לע"נ הצדיק.

הוא הודה לרבנו על שהתגלה אליו בחלום, וביקש שיעתיר עליו מלפני שוכן מרומים שיפקוד אותו בבן זכר זרע של קיימא, היות ויש לו רק בנות הוא גם הבטיח שיקרא לבן בשם חיים ע"ש רבנו אור החיים הקדוש.

באותה שנה ביום ההילולא טו' בתמוז, רבי מאיר זכה להכניס את בנו בביתו של אברהם אבינו, ושמו יקרא בישראל – חיים.

**לעילוי נשמת:** ר' שלום חזקיה בן מזלזל ז"ל – הרב יוסף בן יעקב מצרפי ז"ל – ר' יצחק הכהן בר פרחיה ז"ל – בנימין יהודה בן מרים ז"ל – אשר עמר בן סוזן ז"ל – אליעזר סיטון בר רבקה ז"ל – יעקב דניטשוילי בן חנה ז"ל – שמעון ממך בר איזה ז"ל – ליאור משה עוז בן רחל ז"ל – דניאל אלישע בר רחל ז"ל – ר' שלמה ביטון בן ביהא ז"ל – מצליח בן מנה דמרי ז"ל – משה עטיה בר מזוזה ז"ל – אברהם אפגנר בר אסתר ז"ל – הרב ניניו עטיה בר יעקב ז"ל – רפאל מוריאל בר פריחה ז"ל – רפאל מריון בר אסתר ז"ל – מאיר ואנונו בן מזל ז"ל – אליהו (להל) בן עישה לוי ז"ל – אברהם (אלברט) ועקנין בר אסתר ז"ל – יוסף אלקובי בר אסתר ז"ל – פרץ שחר (שושנה) בר מסעודה ז"ל – ר' שמעון אפרגן בן שמחה ז"ל – אליהו שיטריט בן זוהרה ז"ל – יהודה בן סעדה יפרח ז"ל – מאיר מזרחי בר ברויה ז"ל – ברוך בן פליה בן ניסים ז"ל – חיים זצ"ל בן רחל בן ברוך תחי' – מאיר דיין בר גולייט ז"ל – ר' מרדכי סויסה בר רחל זצ"ל – ישראל כהן בר רחל ז"ל – ר' יצחק אדרי בר מרים ז"ל – מנני בר זוהרייה לבית חורי ז"ל – ניסים פרץ בר איזה ז"ל – ר' אהרון הכהן בן פרחיה ז"ל – שרון עמר בן שולמית ז"ל – אשר מסעוד חיים בן לונה חיה קדוש ז"ל – גבריאל בן לונה חיה קדוש ז"ל – אלישע עבו בן שולמית ז"ל – ליאור פרחי בן שרה ז"ל – עזר אלקיים בן חזה ז"ל.

**לעילוי נשמת:** הרבנית **חבה בלוחג'אן בן חנה ז"ל** – שושנה קדוש בת יוליה ז"ל – ליאת דותן אלגרבלי בת עליזה שתבדל"א – דבורה איזימ בת מזל ז"ל – אליס עישה בת ימנה לוי ז"ל – שרה בת עליזה (עישה) ז"ל – נביהה בת מגידה ז"ל – מרים אמיר בת אושרה ז"ל – עליזה דודן בת שמחה ז"ל – סמיה מנשה בת מזל ז"ל – מרים וענונו בת רחל ז"ל – כמסיה ידיד בת עטרצה ז"ל – ליוה בת גמרה לבית חורי ז"ל – חנה בת גמרא לבית כהן ז"ל – נטלה בת דוד בת רבקה אשת יעקב ז"ל – בידיה עמר בת שמחה ז"ל – מסעודה מזרחי בת חסיבה ז"ל – חסיבה אמינון בת חנה ז"ל – יפה לוגאסי בת ריימונד ז"ל – דקלה תמר בת רותי ז"ל – שולה ליאני בת תמר ז"ל – חיה דיכטר בת כרמלה ז"ל – ים מטיקה בת חזה ז"ל.

הדף טעון גניזה, נא לא לקרוא בשעת התפילה שאין זה עושה נחת רוח לבורא יתברך.

להוספה לרשימת התפוצה, ולתגובות, מאיר פרץ 054-5777460: meirperetz1@bezeqint.net